

ข่าวสารเมล็ดพันธุ์พืช

E-Newsletter ฉบับที่ 3 เดือน กรกฎาคม – กันยายน 2559

<http://www.seed.or.th>

ส่วนหนึ่งของผู้เข้าร่วม การประชุมทางวิชาการเมล็ดพันธุ์พืชแห่งชาติ ครั้งที่ 13 ณ ห้องประชุมชมพูพันธุ์ทิพย์ ชั้น 3 อาคารเรียนรวม 100 ปี ธรรมนุญ ดิงคเสลิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสุรินทร์
วันที่ 21 – 25 มิถุนายน 2559

มีอะไรบ้างในฉบับนี้

● จากใจผู้จัดทำ	2
● ข่าวประชาสัมพันธ์	2
● รายงานผลการประชุมทางวิชาการเมล็ดพันธุ์พืชแห่งชาติ ครั้งที่ 13	3
● ความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์	7

จากใจผู้จัดทำ

ฉบับนี้ออกเข้าไปนิด เนื่องจากรอข่าวสารจากการประชุมทางวิชาการเมล็ดพันธุ์พืชแห่งชาติ ครั้งที่ 13 จังหวัดสุรินทร์ ระหว่างวันที่ 21 – 25 มิถุนายน 2559 ซึ่งต้องขอบคุณ ผศ.ภูวิวัฒน์ เกียรติสาครศ ที่ช่วยประสานให้การประชมนี้อประสบผลสำเร็จอย่างดียิ่ง รวมทั้งการประเมินผลการจัดประชุมฯ นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณ อาจารย์มนทนา รุจิระศักดิ์ ที่ได้กรุณาเขียนในประเด็นที่เกี่ยวกับการศึกษาคุณงานในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ และการไปทัศนศึกษา ณ ประเทศกัมพูชา คว้าปีหน้าฟ้าใหม่ เจอกันที่จังหวัดชุมพร

อีกเรื่องหนึ่งเป็นการนำเสนอความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ เป็นความก้าวหน้าที่ได้มาจากการประชุม คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันศุกร์ที่ 29 กรกฎาคม 2559 ซึ่งมี 2-3 ประเด็นให้ติดตามครับ

แล้วพบกันใหม่ใน E-Newsletter ฉบับหน้าครับ

ดร.นิพนธ์ เอี่ยมสุภายิต

ผู้จัดการสมาคมเมล็ดพันธุ์แห่งประเทศไทย

ข่าวประชาสัมพันธ์

มี 2 เรื่องที่จะประชาสัมพันธ์ครับ

เรื่องที่ 1 ทีมงาน China-ASEAN Expo กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แจ้งให้ทราบว่า ขอเรียนเชิญท่านผู้ประกอบการทุกท่าน สมัครเข้าร่วมงาน The 4rd Forum on China-ASEAN Technology Transfer and Collaborative Innovation มหกรรมแสดงสินค้านานาชาติ China - ASEAN Expo ครั้งที่ 13 ระหว่างวันที่ 10-14 กันยายน 2559 ณ เมืองหนานนิง (Nanning) สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อเจรจาธุรกิจ แลกเปลี่ยนข้อมูล และสร้างพันธมิตรธุรกิจกับบริษัทชั้นนำในด้าน Modern Agriculture / Food / Bio-medicine และ Renewable Energy โดย ท่านจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขอวีซ่า และตั๋วเครื่องบิน ไป-กลับ ด้วยตัวท่านเอง โดย สวทช.จะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในช่วงที่อยู่ในประเทศจีน ดังนี้ ค่าที่พัก รวม 4 คืน และยานพาหนะรับส่งระหว่างโรงแรม-สถานที่จัดงาน-สนามบิน ระหว่างวันที่ 10-14 กันยายน 2559 สมัครด่วน !! รับจำนวนจำกัด ภายในวันที่ 12 สิงหาคม นี้ เท่านั้น สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ punyee@nstda.or.th (ได้เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ ของสมาคมแล้ว)

เรื่องที่ 2 คือ ขอเรียนเชิญท่านที่สนใจเข้าร่วมรับฟัง การสอนวิชา cytogenetics for plant breeding โดยศูนย์เทคโนโลยีชีวภาพเกษตรได้เปิดสอนวิชา cytogenetics for plant breeding โดยมี Dr. J.Hans de Jong จาก Wageningen University and Research Centre-Plant Sciences Laboratory of Genetics ทางศูนย์ฯ ขอเรียนเชิญท่านที่สนใจเข้าร่วมรับฟังโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ท่านอาจเข้าฟังเฉพาะในหัวข้อที่ท่านสนใจก็ได้ แต่ถ้าเข้าฟังครบทุกครั้ง ทางศูนย์ฯจะออกใบประกาศนียบัตรให้ ถ้าท่านใดมีข้อสงสัยซักถามเพิ่มเติม โปรดติดต่อมาที่ คุณพรรณทิพย์ 0917740091

รายงานผลการประชุมทางวิชาการเมล็ดพันธุ์พืชแห่งชาติ ครั้งที่ 13

วันที่ 21 – 25 มิถุนายน 2559

ณ ห้องประชุมชมพูพันธุ์ทิพย์ ชั้น 3 อาคารเรียนรวม 100 ปี ธรรมนุญ สิงคเสถิต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ผลการประชุมทางวิชาการเมล็ดพันธุ์พืชแห่งชาติ ครั้งที่ 13 พอสรุปได้โดยสังเขปดังนี้

- **วัตถุประสงค์ของการประชุมทางวิชาการเมล็ดพันธุ์พืชแห่งชาติ ครั้งที่ 13**

- เพื่อให้ นักวิจัย นักวิชาการด้านเมล็ดพันธุ์จากทุกภาคส่วน ได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ จากผลงานวิจัยและพัฒนา

- ได้รับทราบข้อมูลความรู้ที่เป็นปัจจุบัน ที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าทางด้านวิชาการเมล็ดพันธุ์ เพื่อการทำธุรกิจในอนาคตเมล็ดพันธุ์พืช

- เพื่อให้ นักวิจัยและนักวิชาการจากสถาบันที่ทำการวิจัยด้านเมล็ดพันธุ์ ได้มีทิศทางของโครงการศึกษาวิจัย ได้ตรงกับปัญหาของอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ไทย และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคเอกชน ผู้ประกอบธุรกิจผลิตเมล็ดพันธุ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

- การจัดประชุมมีกำหนด 5 วัน โดย 2 วันแรก เป็นการบรรยายพิเศษ การเสวนา และนำเสนอผลงานวิจัย วันที่ 3 เป็นการศึกษาดูงานในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ และ 2 วันสุดท้าย เป็นการทัศนศึกษา ณ เมืองเสียมเรียบ ประเทศกัมพูชา

- **การบรรยายพิเศษ** เป็นการบรรยายเรื่อง ประเทศไทยได้อะไรจากการจัดตั้งสถาบันวิจัยข้าวแห่งชาติ บรรยายโดย นายวิชาญ เทียงธรรม รองอธิบดีกรมการข้าว สรุปได้ดังนี้

- ด้านงานวิจัย นักวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งจากหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา และองค์กรภาคเอกชน สามารถร่วมวิจัยและใช้ประโยชน์จากสถาบันวิจัยข้าวแห่งชาติได้ โดยมีเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ประกอบในการวิจัย

- ด้านเศรษฐกิจ พัฒนาวิทยาการการปลูกดูแลที่เหมาะสม จนถึงกระบวนการเก็บเกี่ยว เพื่อช่วยให้ชาวนาไทยมีศักยภาพในการผลิตข้าวคุณภาพ ผลผลิตสูง และลดต้นทุนการผลิต อีกทั้งยังสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมต้นแบบข้าวในเชิงพาณิชย์ ให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันกับตลาดการค้าข้าวของโลก ในอนาคต

- ด้านการพัฒนา สนับสนุนเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการตรวจสอบมาตรฐานข้าว เพื่อการส่งออกในอนาคต ค้นคว้าวิจัยชุดเครื่องมือเพื่อการตรวจสอบ

- ด้านความรู้ การเป็นศูนย์กลางด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ ความร่วมมือ สารสนเทศด้านข้าว กับต่างประเทศอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น นับเป็นการสนับสนุนส่งเสริมบุคลากรที่ทำงานวิจัยและพัฒนาข้าว ได้รับการเพิ่มพูนและเพิ่มศักยภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เท่าทันต่อเทคโนโลยี ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

○ ด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ ส่งเสริมสนับสนุนให้ประเทศไทยมีศักยภาพเป็นสถานที่เพื่อใช้ฝึกอบรมด้านข้าวของภูมิภาคอาเซียน และการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ และการต่อยอดผลงานวิจัย โดยอาศัยความร่วมมือ/การสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัย จากเครือข่ายสถาบันวิจัยข้าวชั้นนำของโลก และการเป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศด้านข้าวของประเทศไทย นำไปสู่การพัฒนาวิทยาการด้านข้าวอย่างครบวงจรของประเทศไทย

○ เป็นศูนย์กลางด้านเมล็ดพันธุ์ในภูมิภาคอาเซียน โดยอาศัยวิทยาการ/ข้อมูลสารสนเทศ/ความรู้จากงานวิจัย เพื่อให้ไทยเป็นผู้นำวิทยาการด้านข้าว การค้ารวมถึงเป็นแหล่งผลิตสายพันธุ์ข้าวที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภค และการพัฒนาพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศที่มีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อีกทั้งสนับสนุนวิทยาการและเทคโนโลยีให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวของไทย ให้สามารถผลิตข้าวคุณภาพ แข่งขันกับตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนางานวิจัยต้นแบบระดับอุตสาหกรรมเพื่อการค้าเชิงพาณิชย์

○ เป็นสถานที่ฝึกงานของนิสิต/นักศึกษา เพื่อให้ นิสิต/นักศึกษา ได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงานจริง กับนักวิจัยและเจ้าหน้าที่ผู้ที่มีความชำนาญด้านข้าว ทั้งการฝึกใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย เป็นการส่งเสริมประสบการณ์และความเข้าใจ ในด้านทักษะการวิจัย และยังมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้กับนักวิจัยจากต่างประเทศที่เข้ามาทำงานวิจัยร่วมกับสถาบันข้าวแห่งชาติอีกด้วย

● การเสวนา เรื่อง เทคโนโลยีเพื่อศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ที่ยั่งยืน โดยมี รศ.ดร.จวงจันทร์ ดวงพัตรา นายกสมาคมเมล็ดพันธุ์แห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการเสวนา และมีผู้ร่วมเสวนาจำนวน 3 คน คือ นางสุวิมล ถนอมทรัพย์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ (แทนนายดิเรก ตนพะยอม กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์) ดร.บุญญานาถ นาถวงษ์ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ และนายวิชาญ เทียงธรรม รองอธิบดีกรมการข้าว

● การนำเสนอผลงานวิจัย มี 2 รูปแบบ คือ การนำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยาย มีการนำเสนอทั้งหมด 21 เรื่อง และการนำเสนอผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ มีการนำเสนอทั้งหมด 15 เรื่อง ซึ่งในระหว่างการนำเสนอได้กำหนดให้ผู้เข้าร่วมประชุมลงคะแนน เพื่อคัดเลือกการนำเสนอผลงานวิจัยยอดเยี่ยม ทั้งภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์ ซึ่งมีผลงานวิจัยที่ได้รับเลือกตั้งนี้

ผลงานวิจัยภาคบรรยาย ได้แก่

- ชนิดตัวทำลายสากัดโปรตีน และช่วงค่า pH ที่เหมาะสมต่อการจำแนกพันธุ์พริก โดยการวิเคราะห์โปรตีนในเมล็ดด้วยเทคนิค Ultrathin Layer Isoelectric Focusing
- ผลของวันปลูกที่มีต่อการเจริญเติบโต และคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ถั่วอะซูกิ 3 พันธุ์
- ชนิดและแมลงศัตรูข้าวในเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์หลักเกือบนกปิดตานี ที่เก็บรักษาในห้องที่ไม่มีควบคุมอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ ในภาคใต้ของประเทศไทย

ผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ ได้แก่

- อิทธิพลของการเคลือบหลังการทำ seed priming ต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์มะเขือเทศลูกผสม

- การติดตามและประเมินคุณภาพเมล็ดพันธุ์ ที่ผลิตโดยเกษตรกร และการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- การขยายการพักตัวของเมล็ดพันธุ์ข้าวสังข์หยดพัทลุงในสภาพความชื้นสัมพัทธ์แตกต่างกัน
- หนึ่งในช่วงพิธีเปิด ที่กล่าวต้อนรับและกล่าวเปิดโดย ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ได้มีการมอบรางวัล Best Paper Award 2015 จากผลงานวิจัยที่นำเสนอในการประชุมทางวิชาการเมล็ดพันธุ์พืชแห่งชาติ ครั้งที่ 12 ซึ่งมอบให้แก่ ดำรงวุฒิ อ่อนวิมล และคณะ ที่นำเสนอผลงานวิจัยเรื่อง การประเมินความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ข้าวด้วยวิธีการนับเมล็ดงอกรากแรกเกิดครั้งเดียว

- การประชุมครั้งนี้มีผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมทั้งหมด จำนวน 128 คน ศึกษาดูงานภายใน จ. สุรินทร์ จำนวน 37 คน และทัศนศึกษาที่ประเทศกัมพูชา จำนวน 29 คน

- การประเมินความพึงพอใจ จากการประชุมทางวิชาการเมล็ดพันธุ์พืชแห่งชาติ ครั้งที่ 13 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ 21 - 25 มิถุนายน 2559 ฝ่ายจัดประชุม ได้ทำการประเมินความพึงพอใจ ของผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

- ความพึงพอใจในด้านการบรรยายพิเศษ - ผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจในระดับมาก ในประเด็นต่อไปนี้คือ 1) หัวข้อการบรรยายพิเศษ มีประโยชน์และน่าสนใจ 2) วิทยากรบรรยายได้ชัดเจน ตรงประเด็น 3) ได้รับประโยชน์จากการฟังบรรยายในครั้งนี้

- ความพึงพอใจในด้านการนำเสนอผลงาน - ผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจในระดับมาก ในประเด็นต่อไปนี้คือ 1) รูปแบบการนำเสนอแบบบรรยาย 2) รูปแบบการนำเสนอแบบโปสเตอร์ 3) มีโอกาสซักถามและแสดงความคิดเห็น 4) สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาและอาชีพได้

- ความพึงพอใจในด้านการดำเนินการประชุม - ผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจในระดับมาก ในประเด็นต่อไปนี้คือ 1) การลงทะเบียน 2) เอกสารประกอบการประชุม 3) ระยะเวลาในการจัดประชุม 4) สถานที่จัดประชุมและการบรรยายพิเศษ 5) สถานที่เสนอผลงานแบบโปสเตอร์ 6) สถานที่เสนอผลงานแบบบรรยาย 7) การต้อนรับและอำนวยความสะดวกของผู้จัดประชุม 8) การประชาสัมพันธ์ 9) อาหารว่างและเครื่องดื่ม 10) ความพร้อมของสื่อและโสตทัศนูปกรณ์ 11) ความพึงพอใจในภาพรวมของการจัดการประชุม

- การดูงานในจังหวัดสุรินทร์ ได้รับข้อมูลมาจาก อาจารย์มนทนา รุจิระศักดิ์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ โดยใช้หัวข้อว่า ดูงานในสุรินทร์ ได้อะไรบ้าง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

เมื่อมาสุรินทร์ สิ่ง que ทุกคนนึกถึงเป็นสิ่งแรก คือข้าว และข้าวหอมมะลิ หรือข้าวขาวดอกมะลิ 105 การมาทัศนศึกษาครั้งนี้ก็ไม่พลาด ทั้งสองรายการ

เรามาถึงศูนย์ศึกษา บ้านตากกลาง ตำบลกระโพธิ์ อำเภอนาทม จังหวัดสุรินทร์ ก่อนเวลาการแสดงข้าวเล็กน้อย จึงได้เดินชมนิทรรศการในอาคาร ทำให้ทราบว่าข้าวอยู่คู่ประวัติศาสตร์ไทยมาตั้งแต่โบราณ และมีความเกี่ยวข้องอย่างแนบแน่นกับสถาบันพระมหากษัตริย์จวบจนปัจจุบัน และเมื่อเดินชมบริเวณพื้นที่ของศูนย์ศึกษา สมาชิกหลายคนก็ใจกล้าได้ถ่ายรูปกับข้าวในทำที่นึ่งบนวงข้าว แล้วให้ช่างยกวงชูสูงขึ้นทิ้งเสียว และตื่นตื่น นาที่นั่นรักข้าวมาก กอดวงข้าวแน่นเลย หลังจากนั้นก็ได้ชมการแสดงข้าวอย่างที่เคยเห็นในสื่อต่างๆ เช่น ข้าวตะบอง ข้าวเด่นรำ ข้าวเดินเป็นแถว ข้าวเดินข้ามคน ข้าวนวดคน และข้าวนักวาด

ภาพระบายสี ซึ่งคนรักข้างก็ได้ประมุขภาพกันไปเป็นที่เรียบร้อย เห็นข้างที่นี้แล้วทำให้นึกถึงข้างที่เดินเร็วร้อนในเมืองใหญ่เพื่อหาคนซื้ออ้อยให้กิน น่าสงสารข้างกลุ่มนั้นมาก

หลังจากนั้นก็ได้เดินทางไปยังศูนย์วิจัยข้าวสุรินทร์ คณะผู้เข้าศึกษาคุณงานได้รับการต้อนรับอย่างดียิ่งจากคุณณารุณี ปิยโชติสกุลชัย ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวสุรินทร์ ซึ่งท่านได้เป็นผู้นำเยี่ยมชมแปลงทดลองข้าวด้วยตัวเอง โดยทางศูนย์ได้จัดนิทรรศการในเดินที่ริมแปลงนาไว้ต้อนรับคณะผู้เข้าศึกษาคุณงาน สิ่งที่น่าสนใจในด้านวิชาการคือ แปลงทดลองข้าวขาวดอกมะลิที่ปลูกโดยค่านาต้นเดียว ที่ระยะปลูกห่างถึง 50 เซนติเมตร ร่วมกับจัดวันปลูกให้ต้นข้าวมีระยะการเจริญเติบโตทางลำต้นและใบ (vegetative growth) เป็นระยะเวลานาน (หลายเดือน) ข้าวก็จะแตกกอได้เรื่อยๆ จำนวนแขนงมากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อรอการออกดอกเมื่อถึงช่วงแสงต่อวันสั้น (เพราะข้าวขาวดอกมะลิ 105 เป็นข้าวไวต่อช่วงแสง) หากดูแลรักษาดี ทุกแขนงก็จะออกรวง จะทำให้ได้จำนวนรวงมาก ผอ.บอกว่าเคยได้มากกว่า 100 รวง หากเป็นเช่นนี้ได้ผลผลิตต่อพื้นที่สูงแน่นอน เป็นการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตได้เป็นอย่างดี เทคโนโลยีต่างๆ ที่เกษตรกรสามารถนำไปใช้ได้ หรือว่านักวิจัยลี้มน่งมการวิจัยด้านนี้ไปแล้วหรืออย่างไร เป็นเรื่องที่น่าคิดเช่นกัน

หน่วยงานของกรมการข้าวอีกแห่งหนึ่งที่ได้บริการคณะของเราได้อย่างประทับใจคือศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุรินทร์ ที่นอกจากได้นำชมโรงงานปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวภายในศูนย์ฯ แล้ว ยังได้นำคณะของเราเข้าหมู่บ้านที่มีกลุ่มเกษตรกรในเครือข่ายที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ให้กับศูนย์ฯ โดยไปที่ลานบ้านของผู้ใหญ่บ้าน ที่นั่นเราพบเกษตรกรกลุ่มใหญ่ที่มีสีหน้าตื่นเต้นรอต้อนรับเราอยู่พร้อมขมมอเรื่อยๆ ที่เตรียมไว้ให้เรารับประทาน บรรยากาศการพูดคุยเป็นแบบสบายๆ มีการจับคู่ จับกลุ่มคุยกัน ระหว่างเรา กับชาวบ้าน ตามแต่ความสนใจของแต่ละคน แต่ละกลุ่ม สิ่งที่น่าสนใจคือผู้ข้าวแบบดั้งเดิมที่ชาวบ้านใช้เก็บข้าวเปลือกไว้ทำพันธุ์ และปราศจากการทำลายของหนู และแมลง นับเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นักวิชาการควรไปศึกษาในเชิงลึก ไม่น่าเหมือนกันว่าอาจพบอะไรบางอย่างที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ของนักวิชาการก็ได้ ใครจะรู้

● การทัศนศึกษาที่กัมพูชา ได้รับข้อมูลมาจาก อาจารย์มนทนา รุจิระศักดิ์ เช่นกัน โดยใช้หัวข้อว่าเกี่ยวกับกัมพูชา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

สถานที่ท่องเที่ยวที่คนไทยรู้จัก และน่าสนใจที่สุดของกัมพูชา คือนครวัดนครธม ในเขตเมืองเสียมเรียบ ที่เมืองนี้เต็มไปด้วยปราสาทที่งดงามมากกว่า 1,000 แห่ง อีกทั้งยังมีทะเลสาบที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย

ในวันแรกของการทัศนศึกษา คณะของเราได้เข้าชมปราสาทที่มีชื่อเสียง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของโลกหลายปราสาท จนจำแทบไม่ได้ เริ่มจากนครวัด (Angkor Wat) 1 ใน 7 สิ่งมหัศจรรย์ของโลก ปราสาทบันทายศรี หรือบันเตียโสรัที่งดงามที่สุดในกัมพูชา ซึ่งมีจุดเด่นที่ลวดลายต่างๆ ที่แกะสลักไว้บนเนื้อหินมีความคมชัดเหมือนกับเพิ่งทำขึ้นมาใหม่ ทั้งๆ ที่มีอายุมากกว่า 1,000 ปี มาแล้ว ส่วนปราสาทบันทายสำหรับ ซึ่งภาพสลักส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับเรื่องรามเกียรติ์ ที่เรารู้กันดี อีกปราสาทหนึ่งคือปราสาทตาพรหม ซึ่งนับเป็นวัดในพระพุทธศาสนาเถรวาท หากลใครเคยไปเที่ยวชมปิรามิดแห่งเมืองกิซาของอียิปต์จะเห็นว่าปราสาทเหล่านี้มีความเหมือนกับปิรามิดตรงที่การก่อสร้างที่เอาหินก้อนขนาดมหึมาเรียงซ้อนกันขึ้นไปแต่แตกต่างกันตรงที่ปราสาทเหล่านี้มีการแกะสลักลงบนหินอย่างสวยงาม ในขณะที่ปิรามิดมีภาพวาดบนผนังในอุโมงค์ใต้ปิรามิดที่น่าพิศวง

อาหารเย็นสำหรับวันแรกเป็นอาหารบุฟเฟต์ที่มีหลากหลายเมนู และรสชาติที่อร่อย และคุ้นเคย นั่งรับประทานไปพร้อมๆ กับการชมการแสดงบนเวที ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการร่ายรำคล้ายๆ กับการร่ายรำทางเหนือของไทย แต่จังหวะแตกต่างกัน จากนั้นก็ได้ไปท่องราตรีที่ตลาดค้า และเข้าที่พัก โรงแรมที่เราพักในเสียมเรียบในคืนนั้นเป็นโรงแรมที่ไม่ใหญ่มาก ที่น่าสนใจคือเฟอร์นิเจอร์แทบทุกชิ้นในโรงแรมทำด้วยไม้ ไม้จริงท่อนใหญ่มาก แม้ว่าดูแล้วจะรู้สึกหนักๆ แต่อีกฉากมูซาที่เขายังคงมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์

เช้าวันรุ่งขึ้น ได้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอังกอร์ (Angkor National Museum) ที่รวบรวมพระพุทธรูปเก่าแก่นับพันองค์ วัตถุโบราณ เรื่องราวประวัติศาสตร์ของกัมพูชา ซึ่งเป็นอาณาจักรขอมโบราณ สิ่งที่ทำให้การเที่ยวชมมีรรถรสมาก คือมัลติมีเดีย ที่มีความรู้อย่างลึกซึ้ง และมีการบรรยายที่เต็มไปด้วยแง่คิดที่น่าติดตาม ช่วงบ่ายเราได้ไปล่องเรือชมทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย ทุกอย่างอยู่ในทะเลสาบทั้งหมด นับตั้งแต่หมู่บ้านชาวประมง โบสถ์ ร้านค้า หรือแม้แต่โรงเรียน แม้ว่าในช่วงดังกล่าว น้ำในทะเลสาบมีน้อยเนื่องจากเป็นช่วงฤดูแล้งที่ระดับน้ำตื้นมาก แต่ก็ยังเห็นถึงความกว้างใหญ่ของทะเลสาบ

คณะของเราปิดทริปนี้ด้วยประวัติศาสตร์ที่ขมขื่นของชนชาติกัมพูชา เพราะสถานที่ที่เราไปก่อนเดินทางกลับสุรินทร์คือวัดทไม ซึ่งเป็นที่รวบรวมหัวกะโหลกของชาวกัมพูชาเสียชีวิตในยุคเขมรแดงที่นายพลพต ปกครองกัมพูชา

ความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์

ความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ เป็นความก้าวหน้าที่ได้มาจากการประชุม คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันศุกร์ที่ 29 กรกฎาคม 2559 ซึ่งสรุปได้ดังนี้

- ได้มีการปรับปรุงแผนแม่บทยุทธศาสตร์ศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ โดยเพิ่มเติมแผนปฏิบัติการส่วนขยายพันธุ์ ซึ่งมีกลยุทธ์ในการดำเนินงานคล้ายคลึงกับแผนอื่นๆ คือ

กลยุทธ์ที่ 1 การวิจัยและพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 2 กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ที่ 3 การผลิตและการค้า

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาทรัพยากรบุคลากร และ

กลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยสนับสนุน

ซึ่งครอบคลุมพืช 3 ชนิด ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย และปาล์มน้ำมัน

- มีข้อเสนอจากคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการเป็นศูนย์กลางด้านเมล็ดพันธุ์ พืชผัก ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวและพืชไร่ตระกูลถั่ว ในประเด็นการผลิตเมล็ดพันธุ์ไป โอเทค (เมล็ดพันธุ์พืชคัดแปลงพันธุ์กรรม/พืชจีเอ็ม) โดยเฉพาะการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดไป โอเทค ซึ่งเสนอแนวทางการดำเนินงานยุทธศาสตร์ (แนวทางการรักษาเป้าหมายการส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทย) ในประเด็นดังกล่าว ใน 4 กรณี คือ

กรณีที่ 1 การผลิตเฉพาะเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แบบดั้งเดิม ไม่มีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดไบโอเทคในประเทศไทย

กรณีที่ 2 การผลิตเฉพาะเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดไบโอเทคในประเทศไทย

กรณีที่ 3 การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แบบดั้งเดิม ควบคู่กับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดไบโอเทคในประเทศไทย และ

กรณีที่ 4 การไปผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดไบโอเทคในต่างประเทศ

อนึ่งถ้าเลือกแนวทางในกรณีที่ 2 การผลิตเฉพาะเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดไบโอเทคในประเทศไทย จะเป็นการผลิตเพื่อการส่งออกเท่านั้น โดยมีขั้นตอนหลักๆ ในการปฏิบัติงานดังนี้

- 1) การกำหนดพื้นที่การผลิต
- 2) การกำหนดมาตรการการผลิต
- 3) การลงทะเบียนผู้ผลิต และ
- 4) การตรวจสอบแปลงผลิตและขั้นตอนตามมาตรการที่กำหนด

● มีข้อเสนอแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะสำหรับการบริหารจัดการศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ เพื่อให้มีการทำงานในเชิงบูรณาการ เป็นเอกภาพและต่อเนื่อง ซึ่งรูปแบบของหน่วยงานเฉพาะ ที่จะทำหน้าที่บริหารจัดการศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ ที่เป็นไปได้ มีดังนี้

- 1) องค์กรมหาชน
- 2) หน่วยงานกำกับของรัฐ
- 3) รัฐวิสาหกิจ
- 4) มูลนิธิเป็นองค์การเอกชน และ
- 5) หน่วยงานภายในกระทรวงเกษตร

ซึ่งในแต่ละรูปแบบจะมีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป

